

Åkertistel och djupbearbetningsteknik

Anneli Lundkvist, SLU

Sammanfattning

Åkertistel och kvickrot är fleråriga ogräs som konkurrerar starkt med grödan om näring, vatten och ljus. De sprider sig också lätt genom snabbt växande rot- och rhizomsystem. Detta gör dem till mycket besvärliga ogräs att kontrollera i ekologisk odling. Mycket forskning har genomförts över åren för att hitta effektiva kontrollåtgärder mot dessa ogräsarter. Under de senaste åren har det norska företaget Kverneland Group Operations Norway AS tillsammans med forskare vid NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) och NMBU (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) utvecklat ett nytt redskap (horisontell rotskärare) som ska bekämpa rotagräs med djupgående rötter. Redskapet skär av ogräsrötter horisontellt utan kraftig jordarbetning. Detta kan minska både näringsläckage och jorderosion jämfört med traditionell jordbearbetning.

I projektet ”Innovativ teknologi for ugrasbekjempelse” finansierat av Norges forskningsråd har ett antal fältförsök utförts där effekten av horisontell rotskärning jämförts med andra bearbetningsstrategier. Ett av försöken utfördes av SLU, Uppsala på ett fält infekterat av åkertistel och kvickrot åren 2017-2019. I det fastliggande försöket jämfördes effekten av horisontell rotskärning, tallriksharvning och stubbearbetning på åkertistel och kvickrot. Behandlingarna utgjordes av kontroll (ingen bearbetning), tallriksharvning (ca 10-12 cm djup), stubbearbetning (ca 10-12 cm djup), horisontell rotskärning (7 cm djup) och horisontell rotskärning (15 cm djup). Alla bearbetningar upprepades två gånger (direkt efter tröskning av vårsäd respektive tre veckor efteråt) och följdes av plöjning hösten 2017 och 2018 med utvärderingar 2018 och 2019.

Preliminära resultat från försöket visade att horisontell rotskärning vid 7 cm gav bättre effekt på åkertistelns ovanjordiska biomassa och antal skott/m² jämfört med övriga behandlingar. Inga skillnader i skörd hittades mellan behandlingsleden. Skörden var dock lägre år 2018 jämfört med år 2019 vilket förmodligen berodde på den extrema torkan sommaren 2018.